

УДК 821.161.2-1.09
ТАДЕЙ КАРАБОВИЧ
м. Люблін, Польща
t.karabowicz@gmail.com

ПОВЕРНЕННЯ НЬЮ-ЙОРКСЬКОЇ ГРУПИ ДО ЛІТЕРАТУРНОГО ДИСКУРСУ УКРАЇНИ В АНТОЛОГІЇ МАРІЇ РЕВАКОВИЧ «ПІВСТОЛІТТЯ НАПІВТИШІ» (2005)

Стаття присвячується поверненню Нью-Йоркської групи до літературного дискурсу України у антології поезії «Півстоліття напівтиші» (Київ, 2005), автором якої є Марія Ревакович. Це була друга в Україні антологія, присвячена творчості Нью-Йоркської групи – українським еміграційним поетам та письменникам, які жили та творчо працювали в США. Першою антологією, яка вийшла в Україні, була харківська – «Поети Нью-Йоркської групи» (2003), авторами якої є Олександр Астаф'єв та Анатолій Дністровий.

Ключові слова: література, антологія поезії, українська еміграція, ностальгія, Нью-Йоркська група.

Після здобуття Україною незалежності однією з форм залучення доробку українських письменників діаспори в українській літературній дискусії стала антологія. Цей тип літературної репрезентації давав змогу показати ширше коло митців крізь призму авторського бачення укладачів видань такого типу. Особливо цікаво поглянути на антологію Нью-Йоркської групи, укладену її наймолодшою учасницею – Марією Ревакович. На відміну від першої антології, що вийшла у Харкові 2003 р. за упорядкування Олександра Астаф'єва та Анатолія Дністрового [4], київська антологія подавала погляд на Нью-Йоркську групу не тільки з перспективи часу, а й, так би мовити, «зсередини», від безпосередньої учасниці. Через те «Півстоліття напівтиші» (2005) відіграла важливу роль у поверненні українських еміграційних поетів та письменників, членів Нью-Йоркської групи до літературного дискурсу України [3].

Антологія української еміграційної поезії «Півстоліття напівтиші» залишається темою недослідженою, попри те, що минуло вже десять років із моменту її публікації. Разом з тим, ця антологія – джерело нових знань і літературних оцінок, оскільки є візитівкою творчості відомих українських еміграційних письменників. Пропонована розвідка доповнить наукові публікації, присвячені творчим постатям із Нью-Йоркської групи, такі як

дослідження українських літературознавців: О. Астаф'єва, Ю. Григорчук, Т. Карабовича, М. Ревакович [4; 1; 6; 3; 5], та співтворців Нью-Йоркської групи, які займалися літературною критикою – Б. Бойчука та Б. Рубчака [2].

Антологія Марії Ревакович повертає українській літературі Нью-Йоркську групу як культурологічну категорію, наново відкриває літературний феномен українських емігрантів на тлі епохи. Завдання статті полягає в тому, щоб показати антологію «Півстоліття напівтиші» як авторський дискурс Марії Ревакович в контексті Нью-Йоркської групи з перспективи часу (prospects of time).

Марія Ревакович почала готувати антологію Нью-Йоркської групи з ініціативи Богдана Бойчука наприкінці 90-х років. Вона збирала літературний матеріал з історичної перспективи (1959–2005). Впорядковуючи хронологічно твори Нью-Йоркської групи, Марія Ревакович керувалася індивідуальним поглядом на літературний феномен. Фінансова підтримка Українського інституту сучасного мистецтва в Чикаго та Українсько-американської асоціації університетських професорів у Клівленді (США) також сприяла творчому підходу до змісту антології та її обсягу. Чималий наклад, 1000 примірників, заповнював інформаційну прогалину про Нью-Йоркську групу в Україні. У Харкові в 2003 році вийшла антологія «Поети Нью-Йоркської групи» Олександра

Астаф'єва та Анатолія Дністрового, що сприймалася Богданом Бойчуком та Марією Ревакович, як перша спроба повернути творчість Нью-Йоркської групи українській літературі [4].

Антологія «Півстоліття напівтиші» поділяється на три частини: літературознавчу, творчу та бібліографічну. У першій частині вміщено дві літературознавчі статті Марії Ревакович, її вступне слово «Від упорядника» та есе «Крізь іншу призму. Про феномен і поезію Нью-Йоркської групи». У другій, основній частині, вміщено вибрані авторкою твори Нью-Йоркської групи. Натомість у третій – вихідні редакторські інформації [3].

За основу концепції антології «Півстоліття напівтиші» Марія Ревакович взяла видання Богдана Бойчука та Богдана Рубчака «Координати» 1969 року. Запропонувала розташувати матеріал хронологічно, за датами народження авторів (від старших до молодших), датами видань збірок кожного з них.

Антологію «Півстоліття напівтиші» відкриває презентація творчості Віри Вовк (1926). Марія Ревакович з великого літературного доробку поетеси створила підбірку, широко розгортаючи її творчість на сторінках антології. До цієї підбірки ввійшли основні твори з ранніх збірок Віри Вовк: «Юність» (1954), «Елегії» (1956) «Чорні акації» (1961) та «Любовні листи княжни Вероніки» (1967). Вибрані твори давали концептуальний портрет Віри Вовк раннього та зрілого періоду творчості. Добірка засвідчує непростий пошук слова Вірою Вовк у зіткненні з латиноамериканською культурою та цивілізацією США, коли поетеса в 1959 році перебувала на стажуванні в Колумбійському університеті в Нью-Йорку. Віра Вовк писала тоді про існування двох протилежних цивілізацій. Але ліричним героєм був не Нью-Йорк та поетичні мандри, а кардинал Джованні Батіста, закинтий з центру цивілізації світу – Риму в бразильську провінцію для її релігійної колонізації. Поетеса розповідає це у творі «Світ наш»: *«Світ наш / Друже вживає / Чоловічу мораль. / Що для чоловіка вигідне – / Пристойне. / Проблема: тіло мужчини, / Що ж там жіноча душа! / Завжди її зневажали / Різні релігії, / Брали в полон / Різні культури, / Мохаммеди, Старі Завіти. / Коли рабиня повстане – / Заволодіє»* [6, 123].

У антології «Півстоліття напівтиші» Марії Ревакович Віра Вовк подана як корифей українського досвіду на тлі бразильських реалій та португальської спадщини в Ріо-де-Жанейро. Марія Ревакович писала, що варто відзначити латиноамериканський шар у творчості Віри Вовк, бо він хоча виростає з європейських коренів, живиться мотивами колоніального світу Америки. Мова йде про цілий комплекс літературних зв'язків, а не лишень про сліпе наслідування іспаномовного чи португальського матеріалу. Марія Ревакович вважала, що натхнення поетеси розвивалося через численні зіткнення зі світовою літературою та історією, зокрема Південної Америки. Добірка творів тематикою перепліталася з історією колоніального португальського світу Бразилії, проте читач отримує образ творчості Віри Вовк в іншому контексті – як універсальної поетеси. Добірка поезій Віри Вовк спиралася на теми і елементах поетичних імпресії, що показували основні мотиви її творчості: особисті погляди на життя, ностальгія за Україною в реаліях чужини та любов. Глибокі спостереження життя, відсутність рідної землі та еміграція, що поверталися у вигляді спогадів про українське як власне та рідне, головна риса добірки [6, 122–123].

Репрезентуючи творчість співлідера групи Богдана Бойчука (1927), авторка антології Марія Ревакович показала творчість поета ретроспективно. Звернула увагу на повернення до дитинства, розвиваючи залежність від теми еміграції та вигнання. Презентація творчого доробку Богдана Бойчука оперта на тематичному доборі творів зі збірок «Час болю» (1957), «Спомин любові» (1963), фрагментів поеми «Подорож з Учителем» (1976), і «Вірші кохання й молитви» (2002). Ця презентація показує поета тематично цілісного та зосередженого на філософії екзистенціалізму Жана-Поля Сартра, яку поет згодом відкинув, та на християнському символізмі. У поезії Богдана Бойчука, як підкреслює авторка антології, гармонійно зустрілися метафізика, молитва та еротика. Головний акцент у творчості поета завжди був на внутрішньому світі людини, її місці у суспільстві та ставленні до Бога. Ліричний герой поета, хоча заплутувався у пастку часу, лишався самотній і повний

сумнівів, ніколи не відрікався Всевишнього та постійно перебував з ним у діалозі. У творі «Роздуми на похилий площі» поет говорить: «*Пройдена дорога / гнеться поза свідомість / і губиться. / Між булим / і забудим. // Пройдена дорога / відбігає / поза пам'ять / і зміст прожитого / затемнює / екліпса. // Пройдена дорога / [...] / Це наглий гуркіт / потойбіччя, / що витискає / очі з черепів, / які котяться / лицем Всевишнього / мов сльози*» [6, 124].

Авторка антології звернула увагу на літературний індивідуалізм Богдана Бойчука, його ретельні спостереження за життям, добре знання поезії та американської цивілізації. Марія Ревакович підкреслила універсальність творчості Богдана Бойчука в рамках Нью-Йоркської групи і вагому позицію в пантеоні української літератури другої половини ХХ століття. Духовний світ поета з нетрадиційними акцентами на філософію екзистенціалізму Жана-Поля Сартра, Марія Ревакович ілюструє роздумом Богдана Бойчука «*Десять сут була / осталися одгатки, / десять дим стояв / то як його знайти?*» [6, 125]. Безумовно, різні світи Жана-Поля Сартра і Богдана Бойчука відображують протилежний особистий досвід та показують трагічний універсалізм проблематики філософії екзистенціалізму у зіткненні з Другою світовою війною [6, 124–125].

В оформленні поетичної презентації Жені Васильківської (1929) Марія Ревакович не мала великого вибору, бо поетеса видала єдину збірку «Короткі віддалі» у 1959 році. Ці твори презентували й антології «Координати» (1969) та «Поети Нью-Йоркської групи» (2003). Унікаючи характеристики Богдана Бойчука з антології «Координати» [2] про нереалізований творчий таланти Жені Васильківської, Марія Ревакович поставилася до творчості поетеси як явища замкненого в часі, оконтуреного історичною лінією відсутності. Упорядник замислювалася над питанням, що вплинуло на мовчання Жені Васильківської – брак натхнення чи позапоетичні перешкоди. Вона вбачала у мовчанні поетеси відсутність контакту з україномовним середовищем в англomовному світі Америки, а також некомфортну для авторки систему цінностей. Марія Ревакович дійшла висновку, що Женя Васильківська втратила віру в сенс існування

поета у вигнанні, де писати українською мовою, означатиме винести собі вирок самотності і відчуження у англійському літературному просторі та читацькій аудиторії.

Марія Ревакович звертала увагу на час видання збірки «Короткі віддалі» – 1959 рік, непростий для України і бурхливий на культурні події для Нью-Йоркської групи. Авторка антології здійснила відкриття, що вірші Жені Васильківської не втратили актуальності і гостроти мови, хоча минули різні літературні моди та уподобання.

У своїй антології Марія Ревакович наслідувала хронологічний порядок з антології «Координати» і до Нью-Йоркської групи долучила також творчість номінальних членів групи: Юрія Коломийця (1930), Олега Коверка (1937) та Марка Царинника (1940) [6, 125–126]. Творчі здобутки поета Юрія Коломийця авторка розкрила на основі збірок «Гранчасте Сонце» (1965) та «Білі теми» (1986). Поезія не була головним покликанням автора, тож його літературна діяльність на тлі Нью-Йоркської групи була скромною. Марія Ревакович, виправдовуючи незначну участь Юрія Коломийця в літературному дискурсі, підкреслила «медитаційність» і «камерність» його поезії. Подібне місце надала поетові Олегові Коверку, авторові єдиної збірки віршів «Ескізи над віддаллю» (1966), вибравши кілька творів автора. Презентуючи творчість Марка Царинника, який не видав власної збірки, Марія Ревакович вибрала його твори, друковані у еміграційних періодиках.

У антології творчість Емми Андієвської (1931) через розмаїття була обмежена характеристиками для неї віршами раннього періоду. Це були твори зі збірок: «Поезії» (1951), «Первні» (1964) та «Пісні без тексту» (1968). Оскільки ж Емма Андієвська залишається авторкою сонетів і це вид її літературного вислову, то Марія Ревакович не могла оминати її пізнішої відомої збірки «Наука про землю» (1975). Загалом Марія Ревакович у антології помістила сорок шість віршів, в тому числі циклів, що склалися з кількох творів. Ця широка презентація, як правило, складної поезії Емми Андієвської, показувала творчу експресію та приховані семантичні алгоритми творів поетеси. У антології знайшлися різні

поезії Емми Андієвської, від епічних до особистої лірики та сонетів. Склався, отже, різноманітний образ поезії авторки на тлі феномену Нью-Йоркської групи. Творчість Емми Андієвської зостається дуже цікавою та динамічною з точки зору українського творчого процесу. Творчий дискурс Емми Андієвської авторка антології порівняла до монументальної прози Валерія Шевчука, створеної на ґрунті українського шістдесятництва. Марія Ревакович говорила, що поезії Емми Андієвської давали право багатогранної інтерпретації її творчості, бо поетеса має автономічно-творчу кодованість, де комунікативна функція з читачем знаходиться на першому плані. Видно це у творі «Дерево, що заїкається»: *«Дерево, що заїкається / Й говорить сухою глицею. / По-вітря двокрильне / Блимає щільно білками, / Проломлює щит за щитом, – / Та серце біжить, не зупиняючись, – / Ще – пустелю, ще одну останню цятку»* [6, 127].

Творчість Емми Андієвської – це постійна спроба провести паралель між мотивами, які характеризують людину й дійсність природи. Після брейгеліської дійсності, – його картини «Зведення Вавилонської вежі» (1563) – світ починає відкривати, що існують надприродні сили, які визначають причини наслідків історії. Марія Ревакович зазначає, що в поетеси глобальне може межувати з приватністю. Емма Андієвська уникає ліричного «я», її світ буває спонтанним і підсвідомим. Поетеса може дивитися на світ очима здивованої маленької дитини, або проповідувати в сонетах про жахиття надсвітів [6, 126–127].

Окреме місце у творчості Нью-Йоркської групи займає Юрій Тарнавський (1934), якому Марія Ревакович в антології приділила досить багато уваги. Авторка представляє головні, за її словами, вірші поета з його збірки «Життя в місті» (1956): «Самота», «Ода до Кафе і Любов», а також помістила декілька творів зі збірок виданих в період 1959–1999 рр.

На тлі літературної творчості Нью-Йоркської групи добірка творів Юрія Тарнавського розкриває окремі риси його поетики. Сюрреалізм, як засіб авторського вираження, був тим експериментальним повідомленням, яке цікавило всіх поетів групи. Проте тільки у творах Юрія Тарнавського сюрреалізм виступав

з такою загостреністю. У полі зору автора «Самоти» через формальні пошуки бачення поетичних образів відбувалися неформальні рішення. Марія Ревакович творчий світ Юрія Тарнавського бачила як надзвичайно конкретний і одночасно метафізичний. Юрій Тарнавський відкидав трансцендентність світу й замінював його порожнечою. У деяких творах пізнішого періоду (мова йде про 90-ті рр. ХХ ст.) поет зважився навіть на політичні коментарі в поезії, чого прикладом залишається поема «У ра на», але насправді Юрій Тарнавський був аполітичним і в деякий мірі антипатріотичним.

Юрій Тарнавський був єдиним членом Нью-Йоркської групи, який писав англійською мовою, окрім Патриції Килини, що мала американське походження. Прикладом може бути його проза, що налічувала 451 сторінку («Three Blondes and Death» / «Три блондинки і смерть»), видана в 1993 році. Для поета еміграція не була станом тимчасовості, а власне українське середовище – рідним. Як писала Марія Ревакович, еміграція та українське середовище були для поета спробою виходу до чужого, шляхом пізнання американської літератури й сміливої адаптації її для себе, чим захопив інших членів групи, пристосовуючи сюрреалізм, модернізм і катастрофізм – форми, що існували у американській літературі.

Звертає на себе увагу динаміка його поглядів на цивілізацію. У збірці «Ідеалізована біографія» поет вказує на її занепад і загибель. Епоха, в якій випало жити поетові, зрадила його, про що говорить у вірші «XLII»: *«Не вірю, / що тебе кохаю, / що хочу засвітити / свічі / моїх очей / ясним полум'ям / твоїх, / що хочу розплескати / свої уста / і пам'ять / об м'який граніт / твого рота! // Лежу, / й завжди / остануся лежати / в чорній ямі / мого серця»* [6, 128].

Захоплення модернізмом у Юрія Тарнавського впливало, як писала Марія Ревакович, з його зневіри в американську цивілізацію, до якої не прилягала візантійська (українська) конструкція традиції, взята поетом зі спомину про рідний дім і церкву. І хоча мало від цієї традиції залишилося, бо життя поета реалізувалося в еміграції, спогади про батьків, про Турку, місто Львів чи Тарнів оживали

у творах, зокрема в поемі «У ра на» (Харків, 1992).

Подібні перипетії життя супроводжували Богдана Рубчака (1935), що народився в Калуші, але з 1944 року живе в еміграції. Його поезія виразно звернена на внутрішній світ. Зі збірки «Камінний сад» (1956) до антології увійшли вірші «Проект для балету в трьох актах» та «Імпровізація п'ятнадцятого листопада» – твори унікальні, бо писані верлібром, від якого Богдан Рубчак відійшов пізніше. Ліричний герой вірша «Імпровізація п'ятнадцятого листопада» заплутаний у «цивілізаційну пастку», він потерпілий, прибув з «неіснуючого» світу, тому ніхто його не слухає, і він хоче оселитися далеко від цивілізації, на новому місці: *«Позбулось значення небо: / воно не співає блакитну присутність Бога, / не гримить воно про летючого Сатану. / Воно бестороннє й нудне, / як мутний непогляд / сіроокого трупа. // Непомітно приходять, / глухо стукаючи ціпком, / сліпа мряка. // Зникає остання мова, / і не зостається нічого»*. [6, 129].

У збірках «Промениста зрада» (1960) та «Дівчині без країни» (1963) поет повертається до висловлювань періоду дебюту та молодості, але в іншій конфігурації. Характеризуючи творчість автора, Марія Ревакович писала, що формально поетичні досягнення Богдана Рубчака можуть здаватися тематично і стилістично єдиними і яскравими, але це уявне враження, бо інтелектуалізм його творів – це глибокий діалог, а також арбітральна тематичність, яка дозволяє поглянути на творчість поета з іншої точки зору [6, 129–130].

Подаючи творчість Патриції Килини (1936), Марія Ревакович, щоб не повторювати схем про поетесу, оминула у своїй антології вірші Патриції Килини, друковані у «Координатах» та харківській антології Олександра Астаф'єва і Анатолія Дністрового. Надрукувала натомість твори поетеси з «Нових Поезій» та «Сучасності», які не увійшли до трьох українських збірок Патриції Килини: «Трагедії джмелів» (1960), «Легенди і сни» (1964) та «Рожеві міста» (1969). Марія Ревакович цією авторською добіркою підкреслила особливе місце Патриції Килини в Нью-Йоркській групі як справжньої американки, яка через любов до Юрія Тарнавського

цікавилася українською мовою та культурою, вирішила писати вірші українською мовою, що нагадувала їй «шепіт, водоспаду і шум вітру»: *«Приїжджають хвилі мов нічні поїзди, / і місяць тиняється без діла, / як п'яний моряк, як останній самотній пасажир. / [...] / Нічними поїздами гуде прибій і відбій. / Приїжджає світанок, / немов фарба біла – сліпити світанок, / і від'їжджають тіні в далеку подорож, / несучи клунки ночі*. [6, 130].

Сюрреалізм не завадив Патриції Килині захоплюватися культурою давньої України: козацькими думами, бароковою поезією XVI–XVII ст. та філософією Григорія Сковороди. Ці теми поетеса асимілювала в своїй медитативній творчості. Природа, яка мала для поетеси «людську подобу», була об'єктом поетичних висловлювань Патриції Килини. Тому в антології «Півстоліття напівтиші» не забракло метафоричних творів: «Кінь з зеленою гривою з Вінилу» («Нові поезії», № 12–13 за 1970/1971 рр.), «Спомин» («Сучасність», № 1 за 1978 р.).

Оприявнюючи творчі досягнення Романа Бабовала (1950–2005), авторка зробила авторську добірку зі збірок: «Навіщо про те згадую» (1969), «Подорож поза форми» (1972), «Омана молока і Листи до коханок» (1985), «Нічні перекази» (1987), «Мандрівники ймовірного» (1993) та «Пам'ять фрагментарна» (1994).

Про лірику Романа Бабовала у вступі до збірки Марія Ревакович говорила, що це поезія мініатюри, суворого верлібру, особистого замислення та глибокої інтимності. Тематично й формально вона, за словами дослідниці, наближалася до творчості молодших членів групи – Олега Коверка і Марії Ревакович.

Будучи наймолодшим членом Нью-Йоркської групи й водночас автором антології, Марія Ревакович (1960) наважилася подати в ній свою творчість. Вона вибрала власні твори зі збірок: «З мішка мандрівника» (1987), «Шепотіння, шепотіння» (1989) – обидві видані у видавництві Нью-Йоркської групи; «М'яке Е» (1992), видання українського видавництва ОУП «Тирса» у Варшаві та з добірки «Зелений дах» (1999), з видавництва «Родовід» у Києві. Твори Марії Ревакович завершували різноманітний зміст її авторської

антології і знайомили читачів з невідомим на загал феноменом верлібру [5, 102–110].

Антологія «Півстоліття напівтиші» – вдала спроба показати поетичний феномен Нью-Йоркської групи та вагома візуалізація в Україні літературних традицій еміграції, а також ідейних зв'язків групи з шістдесятниками й поетами Київської школи. У антології показано поетичний зріст групи впродовж існування, але зміст її скеровано до читача незалежної України, який пізнавав свою справжню історію щойно після 1991 року [3].

Антологія «Півстоліття напівтиші» була спробою заперечити факт, що Нью-Йоркська група віддавна не існує як номінальне угруповання, що існує формально лише в історії української літератури. Безумовно, антологію «Півстоліття напівтиші» чекають наукові

дослідження, тому що вона внесла до історії української літератури багато корисної інформації про Нью-Йоркську групу.

Список використаних джерел

1. Григорчук Ю. Проза Віри Вовк : Виміри сакрального / Ю. Григорчук. — Брустурів : Дискурсус, 2016. — 364 с.
2. «Координати». Антологія сучасної української поезії на заході : у 2 т. / упоряд. Бойчук Б., Рубчак Б. — Т. 1. — Нью-Йорк — Мюнхен : Сучасність, 1962. — 372 с.
3. «Півстоліття напівтиші». Антологія поезії Нью-Йоркської групи / упоряд. М. Ревакович. — К. : Факт, 2005. — 373 с.
4. Поети «Нью-Йоркської групи»: антологія / упоряд. О. Г. Астаф'єв. — Х. : Ранок, 2003. — 288 с.
5. Ревакович М. Деяко про Нью-Йоркську групу // Світо-вид. — № 2 (23). — Київ — Нью-Йорк, 1996. — С. 102—110.
6. Karabowicz T. «Grupa Nowojorska». Drogi i rozdroża ukraińskiej literatury emigracyjnej po 1959 roku. — Lublin : Episteme, 2014. — S. 121—132.

TADEI KARABOVYCH
Liublin, Poland

RETURN OF THE NEW YORK GROUP TO THE FOLD OF UKRAINIAN LITERATURE: AN ANTHOLOGY HALF CENTURY HALF SILENCED (2005) BY MARIA REVAKOVYCH

This article presents an account of the return of the New York Group to the official history of Ukrainian literature, as presented in Maria Revakovich's anthology Half Century Half Silenced (2005). This is the second anthology, after The Poets of The New York Group (2003) by Oleksandr Astafjev and Anatolij Dnistrovij, dedicated to the achievements of a group of Ukrainian writers and poets working in the USA.

Key words: literature, anthology of poetry, Ukrainian emigration, nostalgia, New York Group.

ТАДЕЙ КАРАБОВИЧ
г. Люблин, Польша

ВОЗВРАЩЕНИЕ НЬЮ-ЙОРКСКОЙ ГРУППЫ В ЛИТЕРАТУРНЫЙ ДИСКУРС УКРАИНЫ В АНТОЛОГИИ МАРИИ РЕВАКОВИЧ «ПОЛВЕКА ПОЛУТИШИНЫ» (2005)

Статья посвящается возвращению Нью-Йоркской группы в литературный дискурс Украины в антологии поэзии «Полвека полутышины» (Киев, 2005), автором которой была Мария Ревакович. Это была вторая в Украине антология, посвященная творчеству Нью-Йоркской группы – украинским эмиграционным поэтам и писателям, живущим и работающим в США. Первой вышедшей в Украине была харьковская антология «Поэты Нью-Йоркской группы» (2003), составителями которой выступили Александр Астафьев и Анатолий Днестровой.

Ключевые слова: литература, антология поэзии, украинская эмиграция, ностальгия, Нью-Йоркская группа.

Стаття надійшла до редколегії 21.03.2016